

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/04383-3
Saksbehandler Lasse Moen Sørensen

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	10.02.2026

Forespørsel om erstatning i følge med stenging av fv. 42 Blakstadkleiva

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Krav om erstatning til næringsdrivende i Froland kommune avvises da fylkesutvalget ikke kan se at det foreligger erstatningsrettslig grunnlag for kravet.

Vedlegg

Forespørsel om status på tilskudd_erstatning knyttet til kleivstengningen
Agder fylkeskommune, tilskudd

Sammendrag

Næringsforeningen i Froland har krevd erstatning som følge av langvarig stenging av fv. 42 Blakstadkleiva. Fylkeskommunedirektøren anbefaler å ikke ta kravet til følge.

Saksopplysninger

Agder fylkeskommune har bygget gang- og sykkelveg langs fv. 42 i Blakstadkleiva. Byggeprosjektet ble som kjent vesentlig forlenget og fikk en høyere kostnad enn planlagt, som følge av deformasjon i fjellet. Ras måtte ryddes opp, fjellet måtte sikres, og det måtte gjennomføres betydelige ekstraarbeider før kleiva kunne åpnes for trafikk.

Prosjektet hadde planlagt og varslet stenging av kleiva i noen måneder, men på grunn av disse uforutsette hendelsene varte stengingen i 17 måneder, fra september 2021 til januar 2023.

Vurderinger

I forbindelse med arbeid på og ved veg fremmes det fra tid til annen krav om kompensasjon og/eller erstatning fra tredjeparter, herunder trafikanter og/eller næringsdrivende knyttet til ulemper som følge av stenging, dirigering, omkjøring og liknende.

Trafikanter og andre tredjeparter har ingen lovfestet rett til erstatning eller kompensasjon for ulemper som følge av tiltak iverksatt av vegeier, slik som stenging, omdirigering eller etablering av omkjøringsveg. Vegloven gir vegeier utstrakt myndighet til å gjennomføre slike tiltak, uten at trafikanter eller næringsdrivende kan kreve kompensasjon.

Hvorvidt det foreligger grunnlag for erstatning, vil måtte vurderes ut fra alminnelige erstatningsrettslige regler. Det vil si at det må foreligge ansvarsgrunnlag (uaktsomhet), økonomisk tap og en årsakssammenheng mellom tap og uaktsomheten.

Høyesterett har lagt til grunn at det skal mye til for at et tredjemanns-tap har erstatningsrettslig vern. For slike tap har Høyesterett derfor oppstilt et krav om at det også må foreligge «en viss nærhet i årsakssammenhengen» for at skadelidte skal ha krav på erstatning – en såkalt kvalifisert årsakssammenheng. Årsaken til at Høyesterett har oppstilt et slikt krav er at det er nødvendig å avgrense erstatningsplikten overfor tredjeparter for at det ikke skal gi seg urimelige utslag, jf. Hanekleiv-dommen.

Erstatningskravet fra næringsforeningen i Froland er vurdert i lys av Hanekleiv-dommen. Den aktuelle saken dreide seg om et erstatningskrav fra en kioskeier i forbindelse med at E18 måtte stenges i seks måneder som følge av et ras i Hanekleivtunnelen. Som følge av stengingen måtte kiosken stenge ned driften sin midlertidig og mistet dermed hele sitt kundegrunnlag. Statens vegvesen erkjente uaktsomhet for raset, men saksøkerne ble likevel ikke tilkjent erstatning.

[Omtale av dommen](#) fra raset i Hanekleivtunnelen er publisert på Lovdata.no 20.01.2010:

Høyesterett avsa 19. januar 2010 dom [HR-2010-102-A](#) om krav mot staten om skadebot for formuestap fra drivar av kiosker på rasteplass ved E18 etter stenging av vegen som følge av ras i Hanekleivtunnelen.

Høgsterett var samd med lagmannsretten i at det ikkje var grunnlag for skadebot etter reglane om ansvar i kontrakt. Raset i Hanekleivtunnelen var valda ved aktløyse som staten var ansvarleg for, jf. [skadebotlova § 2-1](#), det lå føre eit økonomisk tap, og i utgangspunktet var det årssakssamanheng mellom den aktlause handlemåten og tapet hos kioskdrivar. Men Høgsteretts fleirtal kom til at årssakssamanhengen ikke var tilstrekkeleg kvalifisert til at han ga skadebotrettsleg vern og at dette ikke ga noko urimeleg eller urettferdig utslag av reglane om skadebot på deliktgrunnlag. Staten blei frifunnen. Dissens 3-2.

I vår sak om byggeprosjektet i Blakstadkleiva erkjenner ikke Agder fylkeskommune uaktsomhet for hendelsene. Dette i motsetning til ovennevnte sak hvor det var på det rene at Statens vegvesen hadde opptrådt uaktsomt. I Blakstad-saken er det videre slik at Froland under hele byggeperioden har hatt alternativ vegforbindelse inn og ut av kommunen, selv om stengingen av Blakstadkleiva medførte lengre reisetid for de fleste vegfarende. Stengingen av fylkesveien har derfor ikke medført at handelsstanden mistet hele sitt kundegrunnlag. Dette tilsier at det vil være enda vanskeligere for næringsforeningen å nå frem med et erstatningskrav i Blakstad-saken enn hva som var tilfelle i Hanekleiv-saken. Fylkeskommunedirektøren mener at næringsforeningen ikke har dokumentert at det foreligger uaktsomhet fra fylkeskommunens side, og at det heller ikke er dokumentert et økonomisk tap eller en kvalifisert årsakssammenheng.

På bakgrunn av ovennevnte kan ikke fylkeskommunedirektøren se at det foreligger grunnlag for erstatningsansvar for fylkeskommunen ovenfor næringsforeningen eller noen av de øvrige berørte selskapene. Det anbefales derfor at kravet avvises.

Økonomiske konsekvenser

Anbefalt vedtak har ingen økonomisk konsekvens for fylkeskommunen.

Konklusjon

Saken er vurdert ut fra alminnelige erstatningsrettslige regler hvor det også er sett hen til høyesteretts sak HR-2010-102-A (Hanekleiv-saken). Fylkeskommunedirektøren kan ikke se at det foreligger erstatningsrettslig grunnlag for næringsforeningens krav og anbefaler derfor at det ikke gis tilsagn om erstatning til Froland handels- og næringsforening som følge av stenging av Blakstadkleiva i byggeperioden for gang- og sykkelveg.

Kristiansand, 21.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Inger Ann Fidjestøl
Konst. fylkesdirektør